

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglede
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

Praznik kraljevskega doma in države Deseti rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra

Danes, dne 6. septembra 1933, praznuje naša visoka in s slavo ovenčana vladarska hiša in vsa kraljevina Jugoslavija skupaj z vsemi našim narodom radostni praznik, ko dovršuje naš prestolonaslednik, Nj. Vis. princ Peter deseto leto svojega mladega, a veliko obetajočega življenja.

V njegovi mladosti je simbolizirana naša velika bodočnost, bodočnost tistega rodu, ki se je rodil že v svobodi in jo bo zato lahko tudi v miru dogradil do tiste popolnosti, po kateri vsi hrepenimo.

Mi, ki smo iz dobe bojev za osvoboditev in zedinjenje, najbrže še ne bomo mogli dograditi notranje stavbe naše države do konca, ne bomo mogli popolnoma zabrisati spomina na suženjstvo in razcepljenost, vse to pa bo storila generacija prestolonaslednika, Nj. Vis. princa Petra Karadjordjeviča. On, ki bo nekoč najvišji krmilar naše usode, najvišji čuvár s tolikimi mukami in s toliko krvi pridobljene narodne in državne svobode, vladar Velike Jugoslavije, je zato naš solnčni up, je naša jasna nada.

Dasi star komaj 10 let, je naš vzvišeni prestolonaslednik že doslej pokazal, da je vreden naslednik Karadjordja, kralja Petra I., Velikega Osvoboditelja in našega svojega očeta, Nj. Vel. kralja Aleksandra ter svoje matere, Nj. Vel. kraljice Marije.

Zato se danes, na ta veliki dan, zgrinja v mislih okoli vladarske hiše in bodočega vladarja ves naš narod širom prostrane kraljevine Jugoslavije, ponavljajoč znova prisego neomajne vdanosti in zvestobe; želeč iz dna srca, naj bi prihodnje desetletje našega ljubljenega prestolonaslednika pomenilo obdobje velikega razmaha naše nacionalne in državne misli ter bi zbralo okoli prestola vse Slovence, Hrvate in Srbe ter sploh vse Jugoslovane do zadnjega, naj živi kjerkoli!

V tem znamenju se globoko klanjamo Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, vladarju Nj. Vel. kralju Aleksandru I., Nj. Vel. kraljici Mariji in visokemu vladarskemu domu Karadjordjevičev!

ŽIVEL NAŠ PRESTOLONASLEDNIK PETER!

Separatistična akcija na Slovaškem

VSA SLOVAŠKA JE PREPLAVLJENA Z LETAKI, KI HUJSKAJO PROTI DRŽAVI IN GROZIJO ČEHOM Z NASILJEM.

PRAGA, 6. septembra. Vsa češko-slovaška javnost je pod globokim vtisom slovaške separatistične propagande. Vsa Slovaška je preplavljena s propagando za odcepitev Slovaške od CSR in njeno priključitev k Madžarski. Po vsej Slovaški je bilo razširjenih več stotisoč letakov, ki so bili oddani na poštah uradih na Češkem, kar da misliti, da jih je razposlal poseben tajen komite. V letakih se država sramoti na nezaslišan način in v njih kar mrgoli najsirovejših žalitev.

Dobesedno stoji na letakih stavek: »Češki lev se trese v strahu, ker ne bo mogel več obdržati Slovaške v svojih krempljih«. Nadalje se obljublja, da bodo Slovaki Čehi s silo pregnali iz Slovaške. Praški listi menijo, da so te metode zelo podobne metodam slovaškega voditelja patra Hlinke, ki je že zahteval reparacije za vse ono, kar so Čehi odnesli iz Slovaške. Praški listi zahtevajo energične ukrepe proti državi sovražnemu delovanju protidržavnih slovaških separatistov.

Zakulisje potopitve nemške mornarice

NEMCI SO OB KONCU VOJNE POTOPILI SVOJO MORNARICO NA TAJNO PROŠNJO ANGLIJE.

PARIZ, 6. septembra. Kakor poročajo iz Londona, je poročnik vojnega broda angleške mornarice in bivši narodni poslanec delavske stranke Kenworthy v knjigi, ki je predvčerajšnjim izšla pod naslovom »Mornarji, državniki in ostali« izjavil, da se je pogajala Anglija z Nemčijo, da bi nemška mornarica potopila svoje brode pri Scapa Flowu. Nadalje, pravi poročnik Kenworthy, ne bom izdal nobene tajnosti, če povem, da so Francozi izrazili željo, da bi bile edinice nemške voje mornarice v gotovem delu upotrebljene za pojačanje francoske mornarice, v drugem delu pa bi tvorile jedro vojne mornarice Poljske in Jugoslavije. Naravno je, da to ni šlo v račun britanski admiraliteti, ker je znano, da bosta Francija in Italija zahtevali, da se njima pokloni nemško vojno brodovje, kakor je o tem obvestil nemškega ministra vojne

mornarice, začasni poveljnik nemškega brodovja pri Scapa Flowu. Ob tej priliki je britanska admiraliteta sporočila nemški, da bi Anglija z velikimi simpatijami sprejela odločitev svojega sovražnika, namreč, da bi Nemčija sama potopila svoje brodovje, preden bi ga izročila dvema lažinskima državam, katerih mornarice niso nikdar trčile skupaj z nemškim brodovjem, ki se je proslavilo v boju z britanskim. Tako so nemški mornarji, zaključuje Kenworthy, potopili svoje brodovje pri Scapa Flowu in na ta način storili dobro svoji zemlji in Veliki Britaniji.

AMERIKA INTERVENIRA.

WASHINGTON, 6. septembra. Vlada USA je poslala na Kubo križarko z vso posadko.

Zadnji napor za razorožitev

DIPLOMATI HOČEJO TEMELJITO PRIPRAVITI NADALJEVANJE DE-LA NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI. POMEMBNA IZJAVA AMERI-SKEGA DELEGATA DAVISA.

PARIZ, 6. septembra. Včerajšnji »Petit Parisien« poroča o veliki diplomatski aktivnosti med velesilami z ozirom na skorajšnji sestanek konference za razorožitev, za katero se zanima ves svet in pričakuje, da bo prinesla pričakovani uspeh. Zastopniki zunanjih ministrstev velesil živahno razpravljajo med seboj, ker so uvideli, da se je pričetek konference končal radi slabe diplomatske pripravljenosti zelo klaverno in so mnenja, da je potrebno pripraviti bazo za pogovore tako, da bo na prvi pogled jasno, kdo bo nosil krivdo, če konference ne bo rodila uspehov. Važno dejstvo v vprašanju priprave za konferenco v Ženevi je današnji ministrski svet v Londonu, na katerem bo zanesljivo prišlo do dalekosežnih zaključkov v tem vprašanju. Zaradi boljše priprave za konferenco se bodo pred otvoritvijo vršili mnogi važni sestanki raznih državnikov.

NEW-YORK, 6. septembra. Norman Davis, ki potuje z ladjo v Evropo kot glavni delegat Zedinjenih držav, je izjavil, da bo pričel, čim bo stopil na evropska tla, s pregovori o razorožitvi. Z ozirom na povečanje vojne mornarice na Japonskem in Angleškem izjavlja, da je prepričan, da ne bosta ti dve velesili prekoračili mej oborožitve na morju, ki so bile določene z londonskim paktom, ker bi v nasprotnem primeru nastalo strahovito tekmovalstvo v oboroževanju na morju, ki bi poglavo ves svet v katastrofalno vojno z vsemi strašnimi fizičnimi in materialnimi posledicami. V interesu svetovnega miru je potrebno, da se vse velesile drže medsebojnih dogovorov in sklepov.

Zasedanje banovinskega sveta

ODBOR ZA UPORABO BEDNOSTNEGA FONDA. ZAVAROVANJE POSEVKOV ZOPER TOČO.

LJUBLJANA, 5. septembra. Po včerajšnji dopoldanski razpravi o izvedbi bednostnega sklada, v katero sta med drugimi posegla tudi pomočnik bana dr. Pirkmajer in mariborski župan doktor Lipold, ki je omenjal, da bodo pomožne akcije odpadle, ker ljudje ne bodo hoteli dajati po dvakrat ter pregledal naj se predvidena postavka bednostnega fonda zviša vsaj za 2 milijona in naj se bednostni fond uporablja izključno samo za mezde, ter po temeljitem razpravljanju o zahtevah kmetijskega podeželja, v katere so posegli med drugimi banški svetniki Kihar, Jereb, Matija Goričar in Anton Koder, je sledila izvolitev odbora za upravo bednostnega fonda. Izvoljena sta bila širši in ožji odbor. Širši odbor šteje 14 članov ter so bili v njega izvoljeni med drugimi banški svetniki Goričar, notar Koder, dr. Senčar, dr. Lipold, Janžekovič in Golouh; v ožji odbor pa je bil med drugimi izvoljen tudi ban-

ski svetnik dr. Lipold. Pri popoldanski seji, ki se je pričela ob 16.30, je banovinski svet obširno razpravljal o obveznem zavarovanju zoper točo. Razpravo je otvoril načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek z daljšim in stvarnim poročilom, v razpravo pa so posegli med drugimi tudi banški svetnik Goričar, ki je predlagal, naj se združi zavarovanje zoper točo tudi z zavarovanjem zoper ogenj in druge nezgode, ker je ugotovljeno, da gre okrog 82 milijonov dinarjev na zavarovalnih premijah, ki jih kmetje težko plačujejo, v tužino; ban dr. Marušič, je odgovoril, da pripravlja banska uprava banovinsko zavarovalnico, ki bo obsegala vse panoge zavarovanja. Nato je bila uredba glede zavarovanja posevkov in plodov zoper točo načelno sprejeta, o pravilniku pa bo banški svet razpravljala na prihodnjem zasedanju.

Komunistična vstaja na Kubi

NEWYORK, 6. septembra. V noči na včeraj, je nastala na vsej Kubi vojaška vstaja, ki je slična komunistični. Uprli so se namreč vojaki proti svojim poveljnikom. Iz vsega pa se vidi, da je punt organiziralna spretna roka, ker je vstaja izbruhnila ob istem času v vseh kubanskih posadkah. Najbolje pa je bila organizirana v glavnem mestu Havani, kjer so že okrog polnoči imeli vojaki vso oblast v svojih rokah in so rano zjutraj proglasili novo vojaško vladno in takoj odstavili vse svoje prejšnje poveljnike. Poveljstvo nad vsem vojaštvom je prevzel neki stražmojster, poveljstvo nad mornarji neki vodnik, dočim je prevzel poveljstvo nad žandarmerijo neki podporočnik, ki je edini častnik med vstaši. Vstaši so si osvojili velike količine orožja in municije ter pobili večje število častnikov.

Prestolonaslednikov rojstni dan v Beogradu

BEOGRAD, 6. septembra. Prestolnica je že od sinoči izrazito v znamenju desetega rojstnega dne Nj. kr. Vis. prestolonaslednika Petra. Poslopja so se že včeraj odela v državne zastave.

Višek slavnostnega razpoloženja in nepopisnega navdušenja je dosegel sinočni mirozov, ki se je pomikal po vseh glavnih mestnih cestah in ulicah. Davi pa je bila na vojaškem vežbišču na Banji veličastna parada beografske garnizije, ki so ji prisostvovali v dvorni loži tudi Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica in Nj. Vis. prestolonaslednik Peter. Prestolonasledniku so čestitali v imenu vlade ministrski predsednik dr. Sršklč in več ministrov, nakar je sledil defile celokupnega vojaštva. Po končanem mirnohodu je bila v dvorni kapeli svečana služba božja. Trgovine so bile v Beogradu zaprte, prav tako pa je počivalo dele tudi v vseh drugih obratih.

VISOKA ODLIKOVANJA MINISTROV.

BEOGRAD, 6. septembra. Nj. Vel. kralj Aleksander I. je podelil red Jugoslovanske krone I. razreda naslednjim ministrom: dr. Hamdiji Karamedoviću, dr. Iliji Šumenkoviću, dr. Grgi Angjelinoviću, Stjepanu Srkulju, Žiki Laziću, dr. Radenku Stankoviću, dr. Ladoslavu Hanžeku in dr. Ljubi Tomašiću.

Dnevne vesti

Maribor je svečano proslavil prestolonaslednikov rojstni dan

MOGOČEN MANIFESTACIJSKI OBHOD. SVEČANA SLUŽBA BOŽJA V STOLNICI. SLAVNOSTNI NASTOP NAŠE VOJSKE.

Maribor ni zaostal za drugimi mesti, ki so svečano proslavili 10. rojstni dan našega kraljeviča prestolonaslednika Petra. Dokazal je sinoči svojo nacionalno zavest in se odel v svečano obleko. Na hišah so zavirale državne zastave in v mestu je zavladalo izredno živahno življenje. Ob napovedani uri je krenil mogočen manifestacijski sprevod, ki so ga tvorili mariborska nacionalna društva, iz nove ulice in se valil kakor mogočna reka po določenih cestah in mestnih ulicah.

Na čelu sprevoda so bili »Perunaši«, motociklisti in kolesarji, ki so se vozili na z lampiončki okrašenih motorjih in kolesih. Za njimi je korakala vojaška godba, sledili so zastopniki in predstavniki vseh oblastev in korporacij, poštarska godba, za katero so korakali uniformirani poštarji, za njimi so se vrstili močni oddelki Sokolov in sokolske mladine z župnim in društvenim praporom. Za Sokoli je šla železničarska godba »Drava«, ki so ji sledili nacionalni železničarji, »Jadranska straža« in bataljon vitežke sekcije NO, ki je vzbujal največjo pozornost. Sledili so strelci in godba »Lire«, za katero so korakali uniformirani gasilci z baklami. Za njimi je korakala obrtniška godba, za katero je šla obrtniška mladina, slovenski obrtniki in prijatelji obrtnikov. Nato so se vrstila razna pevska in prosvetna društva, med njimi mariborska Glasbena Matica, skavti, planinke itd. Močen sprevod je zaključila peta godba, za katero se je razvrstilo ostalo nacionalno občinstvo Maribora.

Po ulicah in cestah, kjer se je pomikal sprevod, je delalo občinstvo gost špalir. Pomikal pa se je sprevod po Maistrovi ulici čez Zrinskega trg po Kolodvorski ulici in Aleksandrovi cesti, čez Grajski trg po Vetrinjski, Jurčičevi in Gosposki ulici na Glavni trg, kjer je bila zbrana ogromna množica ljudstva in kjer je bil

stik pred Rotovžem. Ko so manifestanti zavzeli svoja mesta, je zaigrala vojaška godba, nakar je pozdravil množico v imenu odsotnega župana g. dr. Lipolda magistratni ravnatelj g. Rodošek. V vznesenih besedah je opisal pomen 10. rojstnega dne našega prestolonaslednika Petra in se zahvalil v imenu občine vsem udeležencem za veličastno manifestacijo. Nato je godba zaigrala našo državno himno. Za njim je spregovoril znani nacionalni borec starosta Sokola I., prof. Kenda, ki je v temperamentnih in navdušenja polnih besedah izrazil v imenu Sokolstva vdanost v globoko vernost kraljevskemu domu in se spomnil tudi obletnice bazo-viških žrtev. V imenu »Jadranske straže« pa je spregovoril g. Budina.

Na balkonu mestne hiše so bili zbrani predstavniki vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti. Med burnim vzklikanjem kraljeviču Petru, kraljevskemu domu in Jugoslaviji, ki se je orilo ves čas sprevoda in ob zaključku, so se manifestantje polagoma razšli.

Po sprevodu pa je bil na unionskem vrta velik koncert, ki ga je priredila Jadranska straža v proslavo svojega pokrovitelja.

Danes dopoldne je bila v stolnici svečana služba božja, ki jo je bral lavantinski vladika g. dr. Ivan Tomažič ob asistenci številne duhovščine. Zahvalne službe božje so se udeležili zastopniki vseh vojaških, civilnih in samoupravnih oblasti, rezervni častniki, zastopniki Sokola in drugih nacionalnih društev. Na Stolnem trgu pa so bile razvrščene častne čete tukajšnjega pehotnega polka, podčastniške inženjerske šole in topničarski polk. Po službi božji je bil slavnostni nastop naše vojske. V knjigo za čestitke, ki je bila razgrnjena pri okrajnem glavarstvu, pa so se vpisali vsi odlični zastopniki.

Šolske knjige za vse šole in šolske potrebnosti v največji izbiri pri Zlati Bršnik, Maribor, Slovenska ulica 11.

Opozorilo mariborskim pevskim zborom. Skupna pevska vaja mariborskih pevskih zborov za nastop v Ptuj bo jutri v četrtek ob 20. uri v pevski sobi Glasbene Matice. Potrebne note naj prinesejo arhivarji s seboj.

Ipavčeva župa poziva vse tukajšnje včlaneje pevske zборе, da se udeležijo akademije, ki jo priredi mariborska »Jadranska straža« 8. t. m. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v proslavo rojstnega dne našega kraljeviča Petra. Ob zaključku akademije bodo zapeli skupni zbori »Morje Adrijsko«.

Reven diljak, ki ga nihče ne podpira, se obrača na usmiljena srca, da bi mu z darovi omogočili vpis v zadnji letnik učiteljskega. Darove sprejema naše uredništvo.

Prošnja na vse občine na področju lavantinske školije. Na prošnjo Protituberkulozne lige v Mariboru, bodo v smislu odloka lavantinskega knezoškofijskega ordinariata v Mariboru, opr. št. 655 od 16. marca 1933., v kratkem uvedli vsi župni uradi dinarski dan v prid fonda za zgradbo azila tuberkuloznim bolnikom. Dasi je to prostovoljni prispevek, vendar nas veže moralna dolžnost, zlasti javne funkcionarje, da po svojih močeh podpirajo to akcijo in pripomorejo do čimvečjega uspeha. Ker je prispevek en dinar na osebo in leto tako nizek, da ga vkljub krizi pri dobri volji zmore vsakdo, je efekt zbirke odvisen le od lokalne propagande in agitacije vplivnih javnih delavcev. Zato prosimo Protituberkulozna ligo v Mariboru vse občinske urade in njihove funkcionarje, da blagovolijo pri tej akciji sodelovati s tem, da podpirajo delovanje župnih uradov pri dinarski zbirki, da bo uspeh čim večji. V Mariboru pa se inkasant lige redno vsak mesec oglašajo pri hišnih posestnikih v svrhu inkasacije protituberkuloznega dinarja. Naj ga nihče ne odslovi, da bo gradbeni fond naraščal hitreje kakor doslej.

Poziv vsem strelskim družinam mariborskega strelskega okrožja. Dne 10. septembra 1933, bo v Ptuj pomembna obletnica septembrskih ptujskih dogodkov leta 1908. Kaj so pomenili ti dogodki za naš narod, ni treba tukaj poudarjati. Dolžnost vsakega strelca pa je, da se udeleži te obletnice, in pozivamo zato strelske družine, da se v čim večjem številu udeležijo shoda, katerega priredi »Narodna obrana« na Florjanskem trgu v Ptuj 10. t. m. ob 10. uri dopoldne. Ker imajo vitezke sekcije »Narodne obrane« skupen pohod na Ptuj, priporočamo, da se vsi strelci pridružijo temu skupnemu pohodu in da se uvrstijo v sprevod v Hajdini pri Ptuj. Mnogoštevilna udeležba naj bo dokaz, da se vsi strelci zavedajo svojih dolžnosti in da ob prički teh pomembnih dogodkov pokažejo, da hočejo tudi vnaprej požrtvovalno delovati za dobrobit kralja in domovine. S strelskim pozdravom!

Abituriente, ki se nameravajo letos kot novinci vpisati na univerzo, vabimo, da se udeležijo XXV. rednega občnega zbora Društva jugoslovanskih akademikov v Mariboru, ki bo v četrtek 7. septembra 1933 ob 20. uri v hotelu Mariborski dvor. Doblili boste lahko tam vse informacije o vpisu in o razmerah na vseh treh jugoslovanskih vsučiliščih ter boste kmalu uvedeni v akademsko življenje. Predsednik.

Ciril-Metodova družba poziva vse svoje pokrovitelje in kamenarje, ki se nameravajo udeležiti zaupnega društvenega se stanka v Ptuj 9. t. m. ob 21. uri, naj se radi izdaje poveril zglašajo pri predsedstvu moške podružnice. Obenem se obveščajo odborniki moške in ženske podružnice, da bo poslednja odborova seja pred ptujsko glavno skupščino v četrtek 7. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma.

Jadranaši! Dne 17. t. m. ob 10. uri bo v Narodnem domu izredni občni zbor radi spremembe pravil. Ker gre tudi za razpravljanje reči, ki se tičejo naših rojakov iz Primorske, vabimo člane in tudi druge, da se po možnosti udeležijo tega občnega zbora. Odbor.

Društvo jugoslovanskih akademikov ima svoj redni občni zbor jutri v četrtek ob 20. uri v hotelu »Mariborski dvor«. Za člane je udeležba obvezna. Novinci, zlasti oni, ki se bodo letos prvič vpisali na univerzo, pa so vabljeni in dobrodošli! Predsednik DJA.

Obrtno gibanje. V mesecu avgustu so bile na novo izdane naslednje obrtne pravice: Avgust Kovačič, prevažanje tovorov s konji, Plinarniška ulica 29; Antontija Pahornikova, šivilja, Maistrova ulica 17; Matilda Hohnječeva, obrt avtoizvoščkov, Kejžarjeva ul. 4; Rozina Benkova, gostilna, Koroška cesta 25; Frančiška Filipičeva, gostilna, Tattenbachova ulica 22; Terezija Gračnerjeva, gostilna, Meljska cesta 9; Tvrdka »Kanada«, uvoz in izvoz sadja, Aleksandrova cesta 45; Josip Pečar, uvoz in izvoz sadja in trgovina z deželimi pridelki na debelo, Trubarjeva ulica 7. Izbrisane pa so bile iz obrtnega reda tele obrti: Marija Šterbinkova, gostilna, Ruška cesta 8; Štefan Zemljčič, mesar, Kralja Petra trg 1; Anton Hrast, izdelovanje kandiranega in kuhanega sadja, Stolna 12; Ivan Hajny, trgovina s poljedelskimi stroji in orodjem, šivalnimi stroji, kolesi ter z vsemi pripadajočimi predmeti, Zrinskega trg 6; Ivan Wernig, trgovina s predmeti, ki so dovoljeni v prostem prometu, Dr. Verstovškova ulica 4; Mihael Hohnjec, avtoizvošček, Kejžarjeva ulica 4; Ivan Völker, prevažanje tovorov, Kernikova ulica 1; Ivan Völker, trgovina z oljem, bencinom, avtomobili in pripadajočimi deli, Kersnikova ulica 1; Iv. Wernig, steklar, Dr. Verstovškova ulica 4.

Grajski kino. Od danes dalje najlepši film tega leta »Sveta prešestnica«. Film je mojstrsko delo režiserja Georga Jacobya. Sijajna je igra Gretice Mosheimove. V tem filmu nastopa tudi mala, srčkana Petra Unkel. Film je nad vse krasen in bo vsakemu žal, ki si ga ne bo ogledal.

Kino Union. Od danes dalje »Sin Indije« z Romanom Novarom. Najnovejši film ljubljence ženskih src. V tem filmu se prikazujejo krasni posnetki Indije in tamkajšnji ljudski običaji. Ramon Novaro poje krasne ljubzenske pesmi.

Pri apnenju arterij v možganih in srcu dopsujemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska.

Pri boleznih želodca, črevesja in prenavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« grenčica zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Grajski kino

Sreda 6. septembra

velefilm

Sveta prešestnica

Glasbena šola »Mladinski dom«. Cvetlična ulica 23. Vpisovanje v gornjo šolo se je pričelo in se vrši vsak dan od 10. do 12. in 15. do 17. ure. Poučujejo se vsi instrumentalni in teoretični predmeti, kakor tudi mladinsko zborovo petje. Vijo-linski pouk daje absolvent praškega konzervatorija g. T. Poljanec. Glasbeni šoli se je posrečilo pridobiti za pouk tudi znanega pianista in pedagoga g. H. Frischa. Čelo poučuje še nadalje ravnatelj zavoda g. L. de Comelli. Cene so nizke, tako, da je vsakemu omogočeno izučiti svoje otroke v glasbi.

Starši, še je čas, da vpišete svoje otroke v Enoletni trgovski tečaj STD, Maribor, Zrinskega trg 1/1. Praktičen trgovski pouk, nizka šolnina.

Tombola na praznik 8. septembra bo prava senzacija! Mariborski »tombolaši« pravijo, da že dolgo ni bilo tako lepih do-bitkov, kakor jih razstavljajo Studenčani v paviljonu pri Scherbaumu. Dragocene oprave in druge potrebščine bodo dobrodošle zlasti ženitovanjskim kandidatom! Seveda se tudi drugi ne bodo branili krasnih reči po Din 250!

Dr. Fran Marinič, Trubarjeva ulica 11, ordinira zopet od 9. do 11. in 14. do 16. ure.

Izlet k Senjorjevemu domu. V nedeljo, dne 10. t. m. bo zopet vozil avtobus do Ribnice in nazaj, in sicer z odhodom ob 5. uri jutraj z Glavnega trga. Cena za vožnjo tja in nazaj 36 Din. Prijave sprejema Lojze Strašnik, Gregorčičeva ulica 6, tel. 20-38. Planinci, izrabite lepe jesenske dni in se prijavite pravočasno!

Izlet na Plitviška jezera in na morje. Za »Putnikov« izlet na Plitviška jezera z luksuznim avtobusom šentlenske avtobusne družbe, s točno določenim številom sedežev, v dneh 8., 9. in 10. t. m., je še nekoliko mest prostih. Opozarjamo na ta zanimiv in cenen izlet, ki bo udeležencem nudil poleg ogleda prekrasnih Plitviških jezer in kopanja v morju v Crikvenici, tudi ogled Rogaške Slatine, veleselja v Zagrebu in Gorskega kotorja. Vse nadaljnje informacije se dobijo pri »Putniku«, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Ljubljana v jeseni je otvorila v soboto, 2. t. m. v prazničnem razpoloženju vrata svoji nadvse bogati in pestri jesenski razstavi. Preseneča nas vzorno urejena veterinarska razstava, doslej največja in najpreglejnejša v naši državi. Naše veterinarstvo se je s to svojo prireditvijo odlično vzporedilo z živi-zdravništvom sosednih držav. Vrstijo se ostale razstave, vse prirejene z veliko ljubeznosti: razstava slovenskih cerkva s čudovito lepo kapelico našega umetnika Toneta Kralja; prekrasna razstava »Slovenske Madone«; razkošne dalije s čudovitimi barvami v stoterih oblikah te pozdravljajo! Naše gospodinjice prika-zujejo »Red in snago v stanovanju«; mlekarstvo in sirarstvo nudi svoje odlične izdelke; cedi se med in opojno diši medica. Zlahkni pridelki naših vinorodnih krajev tekmujejo med seboj v kakovosti. Diviš se pridelkom naših vrtov. Bogato je zastopana naša obrt in industrija. Razstava jugomontafonske živinske pas-me nam je pokazala, kako smo izboljšali to našo plemensko živinsko vrsto. Od 5. do 11. razstavi »Živalca« koze in ovce. Pestrost povsod, kamorkoli pogledaš. Vsak dan ti je dvakrat popolnoma brezplačno na razpolago nad vse zanimiv velikomesten varieté in zvečer se kon-lješ v morju luči na zabaviščih. Letošnja veleseljska razstava zasluži, da si jo ogleda prav vsak, ki se veseli napredka na vseh področjih našega gospodarskega in kulturnega življenja.

Vlagatelji Mestne hranilnice v Mariboru se naprošajo vzeti na znanje, da sprejema predsednik g. Franjo Bureš stranke v hranilnih zadevah vsak dan, razen sobote, od 11.30 do 12. ure v pisarni hranilnice. Intervencije na domu ali v njegovi trgovini naj se blagovolijo opustiti, ker bodo v vsakem primeru ostale brezuspešne. Za mestno hranilnico: Drago Kocmut, ravnatelj.

Za komercialnega ravnatelja mariborske Tujsko-prometne zveze je imenovan dolgoletni glavni blagajnik tukajšnje podružnice Ljubljanske kreditne banke g. Josip Loos, ki je znan kot odličen organizator raznih velikih mariborskih prireditvev, zlasti pa »Mariborskega tedna«. Čestitamo!

Primorci, Slovenci, Jugoslovani! Spominjajte se danes bazoviških žrtev! Ne pozabite, da nismo še vsi svobodni!

Slava mučenikom. Tiho, neopaženo je po sinočnem obhodu šla mimo nas žalna manifestacija v mestnem parku. Primorski omladinci so pred prižgano žaro na tilhem, a brez krika vzbudili spomine na najhujši udarec, ki jih je zadel pod Italijo. Le pritajeni vzkliki: »Slava mučenikom, slava Gortanu, Bidovcu, Marušiču, Valenčiču in Milošu!« ter ubrani glasovi žalostinke »Oj Doberdob« so pričali, da se je ta obred vršil v spomin bazoviškim žrtvam. Bil je sinočni večer pred obletnico usmrtnice najboljših, neustrašnih in zato se je primorska mladina polnoštevilno udeležila obreda zažiganja žare. Mirno in disciplinirano se je nato razšla domov.

Vrnitev otrok s počitniških kolonij. V petek 8. t. m. se vrne po letovanju na Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju v Maribor tretja skupina naših otrok. Otroci se pripeljejo ob 11.13 na kolodvor. Starši naj pričakujejo svoje milence na postaji.

Trgovine v petek dopoldne odprte. Po sklepu uprave razglasa združenje trgovcev, da bodo trgovine na praznik 8. t. m. v Mariboru samo dopoldne odprte.

Ob petindvajsetletnici septemberskih dogodkov v Ptuj

NAVODILA ZA UDELEŽENCE.

Pri slavnosti sodelujejo celotna Mariborska sokolska župa in ostale sokolske župe v dravski banovini ter župi Varaždin in Zagreb. Odobrena je znatno znižana voznina na drž. železnicah, ki velja od 4.—14. septembra za udeležence proslave 25letnice septemberskih dogodkov v Ptuj, ki bo 8., 9. in 10. septembra, in sicer telovadec Sokolom brezplačna voznina, članom sokolskih društev četrtinska in vsem drugim udeležencem polovična voznja. Sokolske župe in društva naj takoj prijavijo udeležbo članov telovadcev, članov in članic v kroju Sokolskemu društvu v Ptuj; isto tako morajo sokolska društva, ki pridejo na ptujsko proslavo z zastavo, to prijaviti. Za cenena prenočišča v hotelih po Din 15.—, v zaseb. stanovanjih po Din 20.— je preskrbljeno.

Istotako tudi za prehrano in sicer: skupna prehrana za člane telovadce samo za 10. september po Din 4.—, za vse dni pa v gostilnah po Din 8.— in Din 10. Oni telovadci, ki se prijavijo za skupno prehrano, naj prinesejo pribor s seboj. Naročila za kosila, kakor tudi za legimitacije in znake, naj se pravočasno pošiljajo. Cene sedežem na tribunah ob telovadnem nastopu so določene po 20. 10 in 6 Din. Stojišča z zletnim znakom so brezplačna.

Legimitacije za znižano voznjo z zletnim znakom stanejo za telovadce 5 Din, za člane Sokola 7 Din in za vse ostale 10 Din. Sedeži pri slavnostni akademiji na Tyrševem trgu dne 9. septembra se prodajajo po 15, 10 in 6 Din. Z zletnim znakom je ob tej priliki združeno prost stojišče. Brez znaka pa velja stojišče 3 Din. Na splošno so združene z zletnim znakom naslednje ugodnosti: prost vstop na stojišče ob telovadnem nastopu, na veselični prostor in sokolsko razstavo. Obiskovalci muzeja ptujske mestne občine z zletnim znakom plačajo le 2 Din.

Avtomobili in kolesarji vozijo ob zletnih dneh le po Ljutomerski cesti in krenejo mimo Ožboltove cerkve na telovadišče; na telovadišču samem pa je njih postajališče za telovadiščem. Vse slavnostne govore s ptujskega magistratnega balkona in zbora N. O., kakor celotno prireditev bo prenašal radio-Ljubljana razen tega bo prenašal radio-Ljubljana sedaj vsak dan poročila iz Ptuja.

Pripravljalni odbor za proslavo 25let-

nice septemberskih dogodkov v Ptuj je izdal spominsko publikacijo, ki opredeljuje naše narodnostne boje pred 25 leti, jih vrednoti ter povdarja njih zgodovinski pomen. Zato je omenjeni odbor odnosno sokolsko društvo poslalo na vse šole spominski list, da njegovo vsebino zamorejo uporabljati pri šolskih predavanjih o ptujskih dogodkih. Razen tega je dolžnost vsakogar, da si nabavi omenjeno publikacijo in jo docela prečita; saj je njena vsebina dovelj pestra: zgodovinski pregled Ptuja, iz zgodovine ptujskih podružnic CMD, ptujski Sokol, Narodna čitalnica, iz bojev za nar. šolstvo v Ptuj in okraju, Glasbena Matica, Muzejsko društvo, umetnostni spomeniki in mestni Ferkov muzej, Posojilnica, obrtništvo in slovenska trgovina v Ptuj. Spominski list stane le 5 Din in se naroča pri Sokolskem društvu v Ptuj.

Spored proslave.

Proslava septemberskih dogodkov v Ptuj, dne 8., 9. in 10. septembra se bo vršila pod pokroviteljstvom g. min. predsednika dr. Milana Sršiča in ministra dr. Alberta Kramerja.

Dne 8. septembra bo dan šolske mladine: Ob 9. uri sprejeto po mestu in govori mladini pred magistratom; mladina zapoje »Hej Slovani« in »Bože pravde«. Ob 10. uri bo slavnostna otvoritev zgodovinske sokolske razstave v »Mladiki«. Ob 11. uri slavnostni občni zbor ptujskega Sokolskega društva v Mestnem gledališču. Ob 15. uri nastop šolske mladine na letnem telovadišču.

Dne 9. septembra ob 18. uri sprejem delegatov CMD na postaji. Ob 19. uri slavnostna sokolska akademija na Tyrševem trgu s sodelovanjem Ipavčeve pevske župe. Ob 21. uri zaupni zbor delegatov CMD v gornji dvorani Narodnega doma.

Dne 10. septembra bo glavni dan proslave. Ob 6. uri budnica, ob 8. uri sprejem gostov na postaji in sprejeto, ob 9. uri stik pred magistratom, pozdravi, petje Ipavčeve župe, nato zapojejo vsi »Hej Slovani« in »Bože pravde«. Ob 10. uri glavna skupščina CMD v Mestnem gledališču. Istočasno bo na Tyrševem trgu zbor N. O., na letnem telovadišču pa glavna vaja vseh telovadcev. Ob 15. uri nastop Sokolstva in vojske na letnem telovadišču. Po nastopu narodno slavlje v Ljudskem vrtu.

Resnica o razmerah v Prekmurju

Podzemeljska agitacija renegatov. Stališče prekmurskih Židov do Slovencev. Murskosoboški sport. Obramba naših pravic.

Poznavalci razmer opazajo, da prihajajo iz Prekmurja v našo javnost poročila, ki nikakor ne odgovarjajo dejanskega položaju. Ta poročila slikajo tukajšnje nacionalne razmere tako, kakor da bi bila nacionalna bitka že davno dobojevana in kakor da bi ne obstojala nikakoli nevarnost več za slovenski živelj. Iz njih bi se moglo ustvariti mišljenje, da so naše narodnostne in državne meje utrjene kakor nikjer drugod. Vsa ta poročila naglašajo zlasti dejstvo, da je ob raznih manifestacijah, volitvah itd. prebivalstvo enodušno glasovalo in manifestiralo za jugoslovanstvo. Toda ni vse zlato, kar se svetli.

Res je večina prebivalstva sledila svojemu naravnemu čutu in se je odločila za svoj narod in tudi s srcem prišla k svoji domovini Jugoslaviji. Res je pa tudi, da ta privrženost in vdanost še ni tako ukoreninjena kakor v onih krajih, kjer je nacionalna zavest živela že dolga desetletja in celo stoletja. Tem večja je zaradi tega nevarnost da bi mogli sovražni vplivi začeti svoje razorno delo prav tu in skušali omajati mejne kamne, ki si jih je naš narod postavil po dolgoletnih in krvavih bojih. Taki vplivi so tudi na delu, posebno sedaj, ko naši madjarski »priatelji« hočejo znova podjarmiti narode, ki so jih izsesavali s svojimi grofovskimi biriči celo tisočletje.

Te sile so pri svojem delu skrajno previdne in je tako le težko zaslediti poedin-

ce ali morebitne družbe, ki so si nadeli take cilje. Kdor pa ima količkaj bistro oko, bo lahko kmalu opazil, da vzdržuje neke osebe in neke miselne skupine živahen stik s svojo duševno centralo v Budimpešti. So to skoro dosledno sami izmečki naše krvi, ljudje slovenskega porekla, ki se jim je pa madjarska, valpetska peta zadrla tako globoko v tičnik, da te rane nikakor ne morejo zaceliti in da ne morejo priti do zavesti, kam spadajo po vseh prirodnih in etničnih pravih. So pa tudi na drugi strani ljudje, ki so si pridobili pod prijaznim očesom bivših madjarskih oblastnikov boljše socialne položaje — seveda vse iz krvavih žuljev naroda, — ki ta svoj boljši položaj niso izgubili, ker naše oblasti iz nerazumljive sentimentalnosti niso izpolnile svoje dolžnosti in niso uničile te največje nevarnosti za državne meje v Prekmurju. Ti ljudje izrabljajo položaj tudi na vso moč in trosijo brez prestanka vesti o sko rajšnji vrnitvi Madjarov, begajo na ta način svoje rojake, ki so sicer boljše čudi kakor oni sami ob vseh prilikah, kadar mislijo da zato ne bodo prejeli zaslužene kazni — kar je z ozirom na našo že naivno popustljivost precej verjetno in dajejo duška svojemu sovraštvu do vsega, kar je slovensko in jugoslovansko in kar se zaveda svoje narodnosti. Njihovo delovanje se pojavlja na vseh koncih in krajih. Na raznih podeželskih prireditvah, plesih, in veselicah in še celo na

športnih prireditvah trosijo svoje izdajniško seme ter širijo agitacijo za revizijo mej.

Specielno poglavje bi bilo treba posvetiti židovskemu problemu v Prekmurju. Naravno bi bilo, da se židje za probleme narodov med katerimi živijo, ne zanimajo v tem smislu, da nastopijo proti tem narodom sovražno, in v resnici se židje pri drugih narodih večinoma prilagodijo nacionalnim težnjam gospodujočega naroda. Samo pri nas v Prekmurju je to pravilo docela odpovedalo. Če bo popotnik v Prekmurju slišal kje glasno madjarsko govorjenje in kričanje, bo morebiti domneval, da je zašel med ljudi mon golske krvi, če si bo pa fiziognomijo dotičnih ogledal natančneje, bo opazil, da je večina izmed navzočih semitske krvi. Tako si drznejo nastopati židje, ki na videz poudarjajo svojo lojalnost vsepovsod. In kdor pozna njihov značaj, pride do prepričanja, da ne priznavajo Slovencev in Jugoslovancev kot gospodujočega naroda pod nobenim pogojem in da so oni tista mreža v Prekmurju, ki skuša vzdržati idejo vrnitve iz arijske v nearijsko državo. To pa samo zaradi tega, ker jim nismo znali doslej s krepkim poudarkom dokazati, da razumemo tudi mi svoj položaj in da vemo, da gospodari naš rod na tej zemlji, dasi so ga poprej toli-

ko časa tlačili. Sicer pa se še povrnemo k vprašanju Židov v Prekmurju.

To pismo pošiljamo zato, da ne bo preveč bolelo srce one naše rojake, ki bodo morda prišli v Prekmurje ter slišali, kako se v nekih (»boljševiških«) krogih šopiri oblastna madjarsčina. Pripraviti ga hočemo na nemilo presenečenje, ki ga bo doživel, ko se bo mudil na kaki »boljši« prireditvi in bo videl divje nabijanje čardaša do ekstaze v pozne jutranje ure. Prihraniti mu hočemo tudi neprijetne občutke, da je nekje na avstrijsko-madjarski meji, če bo zašel na športno igrišče v Murski Soboti in bo slišal ob priliki tekme med dvema kluboma »Ljubljanskega podsaveza« samo divje madjarsko-nemško kričanje in bojne vzklike igralcev in njihovih simpatizerjev.

Vse to bo našim naivnim rojakom prihranjeno, če jim pokažemo pravo sliko. In to je tudi naš namen. Zato bomo v prihodnjih dopisih in pismih skušali naslikati narodnostne razmere tako, kakoršne so v resnici, kajti edina obramba naših pravic je in ostane resnica, ki bo končno neizprosno postavila nam sovražne elemente in zlasti oni izmeček naše krvi, ki smo ga zgoraj opisali, tje, kamor spada. Upajmo, da bodo navsezadnje uvidele to resnico tudi naše oblasti in storile to, za kar jih je narod postavil in za kar si je narod svojo državo s krvjo zgradil.

Ptuj

Slavnostna občinska seja. V četrtek 7. t. m. ob 18. (6.) uri bo slavnostna seja ptujskega mestnega sveta. Dnevni red: Septembrski dogodki in imenovanje dveh častnih meščanov.

Prijava žganjekuhe. Mestno načelstvo razglašča, da imajo vse stranke, ki žele kuhati žganje iz sadja (sliv, jabolk, tropin, drož), z jakostjo nad 35 stopinj alkohola, poprej pri oddelku finančne kontrole v Ptuj to prijaviti.

Živinorejska razstava v Prlekiji

Premovanje konj in goveje živine na Moti ob priliki Prvega muropoljskega kmečkega praznika.

Zasloueli so muropoljski kmetje po svoji umni reji konjev in goveje živine po vsej naši državi in sega njihov sloves celo preko mej. Njihovi iskri konji so odnesli že marsikatero zmago na konjskih dirkah. Tako so vzbujali zopet splošno pozornost razstavljeni konji na razstavi in pri premovanju na Moti pri Cvenu. Razstava je bila 3. t. m. združena z velikim Kmečkim praznikom na Cvenu, o katerem smo že obširno poročali. Razstavljenih je bilo skupno 122 krasnih konj.

Konjerejsko društvo za dravsko banovino, s sedežem v Ivanjkovcih, je priredilo premovanje pred razstavo 31. avg. t. l. Pri premovanju so bili navzoči predsednik društva narodni poslanec g. Lovro Petovar, odbornik banski svetovalec g. Franjo Skuhala, zastopnik banske uprave g. inž. Venko, zastopnik okrajnega glavarja kmetijski referent g. Jakob Žnidarič, živinozdravnik vet. svetnik g. Škof in tajnik komisije posojilniški ravnatelj g. Janko Grivec.

Komisija je imela težko delo. V prvi kategoriji je bilo 21 kobil z žrebci, v drugi kategoriji so bile 3 in 4letne žrebice, ki jih je bilo 29, v tretji kategoriji so bile 2letne žrebice, ki jih je bilo 32, v četrti kategoriji so bile enoletne žrebice, ki jih je bilo 22, v peti kategoriji pa je bilo 18 mladih žrebčkov. V celem je bilo obdarovanih: V prvi kategoriji 2 kobili z diplomom, 2 s priznanjem, devet pa z nagradami v skupnem znesku 1.370 Din; v drugi kategoriji 2 žrebci z diplomom, 3 s priznanjem, 18 pa z nagrado v znesku 2.350 Din; v tretji kategoriji 2 žrebci z diplomom, 4 s priznanjem, 14 pa z nagrado 1.790 Din; v četrti kategoriji 2 z diplomom, 2 s priznanjem, 9 pa z denarno nagrado v skupnem znesku 1.070 Din; v peti kategoriji so bili odlikovani 3 žrebčki z diplomom, 7 pa z denarnimi nagradami v skupnem znesku 970 Din. Skupno je bilo torej premovanih z diplomom 11, s priznanjem 11, s premijami pa 57 razstavljenih kobil, žrebic in žrebčkov.

Premovalna komisija je bila nadvse zadovoljna z razstavljenimi konji. Prav

tako ugodni so rezultati premovanja goveje živine, ki je bilo združeno s premovanjem konj.

Sokolstvo

Sokolsko društvo št. III v Slov. goricah priredi v nedeljo 17. t. m. v št. IIju javen telovadni nastop, združen z raznimi drugimi prireditvami, na kar opozarja že sedaj nacionalno javnost in društva.

Sokol Maribor Matica. Redna odborovala seja je v četrtek 7. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu. Pri- dajte točno. Zdravo!

Sport

Jugoslavija: Svica. Za meddržavno nogometno tekmo med našo državo in Švico, ki bo odigrana v Beogradu, je ogromno zanimanje. Iz Zagreba bo vozil poseben vlak, za udeležence iz Maribora pa bodo na razpolago posebni direktni vozovi, ki se bodo priključili v Zagrebu osebnemu vlaku. Voznja bo znižana. Prijave sprejema »Putnik« na Aleksandrovi cesti.

Senzacionalna poroka v Londonu.

V Londonu je te dni prisostvovalo tri tisoč ljudi poroki gospodične Majorie Clemenstonove z Bernardom Thorpom. Ta ženitev je namreč vzbudila veliko senzacijo, ker je Majorie leta 1930. po neki svoji sorodnici podedovala 5 milijonov frankov pod pogojem, da se ne bo nikoli poročila. Majorie pa je bila že takrat zaročena s Thorpom in se je rajše odrekla ogromne dedščine, kakor pa svojega zaročenca. Razumljivo je, da so se pri poroki zbrale vse najsentimentalneje osebe vsega Londona. Takoj po končani poroki pa je čakalo mladi par in mnogoštevilne svate prijetno razočaranje. Pri prihodu iz cerkve jim je sporočil notar, da oporoka pokojne sorodnice ni bila pravilno sestavljena in da pripada vsota pet milijonov frankov zvesti Clemenstonovi oziroma mladi Thorpovi, brez ozira na njeno poroko.

Kdo je največji bogataš na svetu?

Doslej se je vedno mislilo in govorilo, da sta najbogatejša človeka na svetu Rockefeller, oziroma Ford, toda to ni res. Najbogatejši človek med zemljani je Andrew W. Mellon, in dokazuje to trditev v svoji izredno zanimivi knjigi Harway O. Connor, ki pravi, da je s statistiko dokazano, da je imela rodbina Mellonova še leta 1932. premoženje 2 in pol milijarde dolarjev in da je znašal njen redni letni dohodek 50 milijonov dolarjev. Premoženje Mellonov obstoji iz bančnih koncernov in velikih industrijskih podjetij aluminija in mineralnih olj. Ko je predsednik Harding imenoval Mellona za finančnega ministra v takratni vladi, Mellon klub njegovemu pravičnemu bogastvu v javnosti skoraj nihče ni poznal.

Ljubljanski velesejem „Ljubljana v jeseni“ 2.-11. sept. 1933

Kulturna in gospodarska razstava

Razstavišče obsega 40.000 m². — Jugosl. veterinarska razstava. — Razstave »Slovenska cerkev«, Misijonsko-etnološka in umetnostna slov. Madon. — Razstave vina, sira in mleka, medu, zelenjave, sadja in semen. — Vrtnarska razstava dalj. — Razstavi goveda montažne pasme 2. in 3. septembra, in koz ter ovac 5. do 11. septembra. — Gospodinska razstava. — Etnološka razstava Timoške pokrajine. — Industrija, obrt (spec. pohištvo). — Konkurenca jugoslov. har. monikarjev 8. septembra. — Zabavišče. — Varieté.

Polovična vozna na železnih. Popust na parobrodih.

Legitimacije se dobe pri biletarnah Putnika, vseh večjih dežurnih zavodih, župnih in občinskih uradih.

Marilj Skalan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Dobro,« je prekinil Doljana senator Belis, »toda povejte mi, ljubi tudi princeza Intela vas?«

»Tudi...«

»Od kdaj?«

»Že od časa, ko sem pripravljaj ekspedicio v primorje, dejansko pa od tistega dne, ko sva se prvič videla na dan proslave potopitve Atlantide v svetišču božanstva Raja.«

»In jo v resnici ljubite?«

»Ljubim z vsem svojim srcem.«

»Spoštujem vašo odkritosrčnost,« je dejal Belis. »Povejte pa mi, ste imeli kdaj namen poročiti se z njo?«

»To je bila in je še vedno najina največja želja.«

»Ste pri tem mislili na pravico nasledstva na prestolu vladarjev Oceanopolisa?«

»Nikoli. Princeze Intele ne ljubim zaradi tega, ker je princeza in hčerka predsednika Semisa Ramisa, marveč jo ljubim le zaradi nje same. Ljubil bi jo tudi tedaj, če bi bila osirotela in popolnoma zapuščena, brez imena, časti in premoženja.«

»Toda vedeti morate,« ga je prekinil Belis, »da princeza Intela ne more svobodno razpolagati s svojim srcem in s svojo roko.«

»To sem vedel in vem.«

»Kako ste si potem zamišljali izpolnitev želje in namenov svoje ljubezni?«

»O vsem tem nisem prav za prav nikoli resno razmišljal. Tudi ona se ni zanimala za rešitev tega vprašanja. Dobro veste, gospod senator, da resnična ljubezen ne premišlja veliko. Zadovoljuje se z uživanjem svoje sreče.«

»Vse to je zelo lepo. Bilo bi uporabljivo za ljubezenski roman dveh idealnih src, toda v tem primeru gre za resne in dalekosežne stvari, gre za nasledstvo našega prestola, za zadnjo potomko onega slavnega Semisa, ki je bil ustanovitelj Semisirisa, praočca naroda Atlantov in začetnik vse njegove visoke kulture. Vi pa ste pri nas tujec brez preteklosti, ki bi se kakorkoli mogla meriti z njeno. Morali ste že od prvega dne dalje vedeti, da ne morete postati njen mož.«

»Vse to sem vedel, gospod senator,« je odgovoril Doljan, »ponavljam pa znova: ljubim sem jo in jo ljubim, zato se s takimi vprašanji nisem ukvarjal.«

»Obžalujem,« je dejal po kratkem premisleku senator Belis, »morali bi bili misliti na vse to! S to svojo lahkomišelnostjo ste zaigrali svojo svobodo in usodo, ki bi vam bila lahko nudila vse, saj smo vas sprejeli kakor brata med brate. Vsa naša dekleta so vam bila na razpolago, čemu ste si morali izbrati prav njo?«

»Gospod senator, sreča se ne dá ukazovati!«

»Kot človek razumem to prav dobro, kot senator in začasni voditelj poslov predsednika pa moram postopati tako, kakor mi velevalo koristi vlade in ljudstva. Potrjujete, da je vse kar ste mi povedali, čista resnica?«

»Potrjujem.«

»Dobro, tedaj lahko pokličem princezo Intelo?«

»Njo?« se je začudil Doljan in ves vztrepetal. Ves ta čas je mislil samo nase in se niti spomnil ni, da trpi poleg nje tudi ona. Tedaj se je pa zbal za njeno usodo in vztrepetal.

»Da, njo,« je ponovil Belis.

»Zakaj bi jo klicali, kaj ji hočete? Saj ni ničesar zakrivila. Je mar ljubezen zločin in ni dovoljena človeku, ki je bil po golem naključju rojen v vladarski postelji?«

»Ne vznemirjajte se,« je dejal hladno Belis. »Princeza se ne bo zgodilo nič zalega. Vedeti hočem samo, če vas zares ljubi. Hočem, da pred menoj potrdi vaše besede.«

»Vendar vas prosim,« je jecljaje dejal Doljan, »bodite obzirni in ne mučite je! Trpela bo...«

»Storil bom, kakor se spodobi,« je odgovoril senator in pritisnil na neki gumb na mizi. V tistem trenutku so se odprla tajna vrata in na pragu se je pokazala princeza Intela.

Intela je izvedela že takoj, kaj se je zgodilo. Vedela je, da so Doljana prišli in ga zaslišujejo, in da si je neskončno trpela, je vendar ohranila svoj nezlomljivi

ponos, ki ga je hotela pokazati tudi senatorju Belisu. Ko so se odprla vrata in je zagledala Doljana, je planila k njemu, se ga oklenila in ga poljubila. Potem je dejala Belisu:

»Če ste želeli mojega potrdila in dokaza, da ga zares ljubim, naj vam zadostuje to, kar sem storila!«

Senator Belis ni odgovoril. Spoznal je, da je njegov položaj mnogo težavnejši, kakor si je mogel misliti. Predsedniku Semisu Ramisu in njegovi hiši je bil iskreno vdan in poleg tega je bil tudi človek, ki je razumel skrivnosti srca in čudna pota življenja. Ob pogledu na princesino odločnost je onemel.

»Čemu molčite, senator Belis?« je spregovorila Intela z odločnim, ponosnim glasom. »Potomka sem ustanovitelja Semisirisa in hči Semisa Ramisa. Nihče mojih prednikov ni nikoli tajil svojih dejanj. Vse karkoli je storil, je storil po pametnem preudarku, zato se nikogar ni bal. Tudi jaz se ne bojim ne vas in ne celokupne naše vlade. Ženska sem s srcem kakor vsaka druga. Zato ne vem, kdo bi mi mogel prepovedati ljubiti Doljana? Če sem princeza, bom to ostala tudi tedaj, če bom njegova žena, do vladarskih poslov pa mi ni. Nikoli nisem smatrala vsega tega za tako silno in veliko važnost. Naj bo naslednik kdorkoli hoče, jaz si želim samo enega, to je — sreče.«

Belisa so te princesine besede še bolj zmedle in le z največjim naporom se je obvladal in spregovoril:

(Dalje prihodnjič.)

Ali nam bodo pomagali mrlivci?

Prenos organov mrtvih na žive.

Znanemu ruskemu kirurgu profesorju Voronemu se je posrečilo v laboratoriju za transfuzije na ukrajinskem vseučilišču v Harkovu, rešiti enega izmed najtežjih problemov moderne kirurgije. Po triletnem naporu in brezuspešnem eksperimentiranju se mu je prvič posrečilo transplantirati zdrav organ z nekega trupla na živ organizem, in sicer je presadil ledvice nekega pravkar umrlega moškega na organizem neke ženske, ki se je že borila s smrtjo. Ta ženska je nam-

reč poskušala izvršiti samomor s tem, da je zavžila večjo množino močnega strupa in si tako uničila ledvice.

Po zadnjih poročilih iz Harkova, so pričele te presajene ledvice kmalu delovati in je bila nesrečna obupanka tako rešena. S svojimi dolgotrajnimi eksperimenti je profesor Voron prišel do sklepa, da se organi z mrtvega organizma, transplantirani po njegovi metodi na živ organizem, polagoma aklimatizirajo in ožive. Ker se mu nikdar ni posrečilo nagovoriti kakega zdravega človeka, da bi mu dovolil transplantacijo svojega organa v telo kakega bolnika, kakor se to dogaja pri transfuziji krvi, je prišel profesor na idejo, da bi se dala ta transplan-

tacija izvršiti z organi pravkar umrlih oseb. Med zelo mnogoštevilnimi eksperimenti, ki jih je izvršil ta učenjak v svojem znanstvenem stremljenju, pomagati trpečemu človeku, je vzbudila največjo senzacijo transplantacija ledvic nekega crknjenega psa v telo nekega živega psa, kar je napravil profesor pred tremi leti.

Nekateri znani dunajski kirurgi so se o tej vesti izrazili precej rezervirano, naglašujoč, da so se podobni eksperimenti že večkrat poskušali na raznih velikih klinikah, med drugimi tudi na Dunaju, vendar pa so bili povsod doseženi le povprečni in ne prepomembni rezultati. Trajnega uspeha se doslej ni dalo ugotoviti še v prav nobenem primeru. Zaen-

krat je torej treba še počakati, da se bo videlo, ali bo ostala omenjena ženska živa. Če se bo to zgodilo, se bo nova metoda ruskega učenjaka takoj pričela izvajati v splošni zdravniški kirurški praksi.

Nesreča pri poljskih manevrih.

Ob priliki vojaških manevrov pri Suvalki na Poljskem, je utonilo v reki Memel pet vojakov. Pri prevozu nekega konjeniškega polka čez reko je počila vrvi in se je razvezal pontonski most. Skoraj vsi vojaki so popadali v vodo. Dočim so se ostali srečno rešili, so vrtnice požrli pet konjenikov.

Mali oglasi

Razno

OPOZORILO

Varujte se moljev, zato prodajate obnošene obleke, čevlje, godala, knjige, porcelan starine itd. v Grajski starinarni, Trg svobode 1. Plačate najbolje. 2572

VSAKOVRSNE CVETLICE v lončkih kakor tudi šopke in vence dobite v novootvorenem cvetličarni A. Požar, Gosposka ulica 36 (palača banovinske hranilnice). 3300

Prodaj

GLASOVIR na prodaj. Dravska ulica 13. 3333

KLAVIR

kratek, črn, kakor nov, strune navskriž, pancerplošča, krasen glas, znamka »Luner« na prodaj. Stritarjeva ulica 5, I. nadstropje. 3336

KOMPLETNO BELO

POSTELJO, omaro in pisalno mizo, prodam. Vprašati: Obmejna cesta 16, pri igrišču Rapid. 3318

MODERN LESTENEC

s tremi žarnicami poceni na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 6008

IZRABITE IZREDNO PRILOŽNOST!

Na prodaj je krasno ohranjena, temnorjava, masivna jedilnica, ki ima tudi pisalno mizo z velikim foteljem, stoli tapcirani z usnjem. Naslov pove uprava lista. 6012

Pijte drevno BRASIL-MATTE 1 vrečica Din. 5. Z. ANDERLE.

ENODRUŽINSKA VILA. 6 sob. kopalnica, se poceni od da v najem. Vpraša se: Posredovalnica Rapid, Gosposka ulica 28. 3341

Kupim

TRIČETRINSKO VIOLINO kupim. Ponudbe s ceno na upravo »Večernika« pod »Gosposki«. 3337

PLAČAM

Din 6.— do 7.— za kg avtogumija. Justin Gustinčič, meh. del. Tattenbachova ulica 14. 3201

Službo išče

IŠČEM MESTO UČENKE pri dobri šivilji. Naslov v upravi »Večernika«. 3310

Službo dobi

IŠČE SE ABITURIJENKA učiteljica za dve deklici. dnevno popoldne od 1.—7. ure. Potrebno je znanje glasovirja in glasbene teorije. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Abiturjentka«. 3334

Stanovanje

STANOVANJE. sobo s štedilnikom, oddam takoj. Pohrežje, Cankarjeva ulica 28, vprašati popoldne. 3335

DVOBOBNO STANOVANJE v vili, krasno, kopalnica, vrt itd., oddam s 1. oktobrom. Na tanečje se izve v geometrijski pisarni, Aleksandrova cesta 19. 3342

Dilaško stanovanje

KOLEGINJO k dijakinji vzamem v dobro oskrbo. Sodna ul. 14. I., vrata 6. 3331

DVA ALI TRI DIJAKE sprejemem na stanovanje in hrano. Gosposka ulica 16. 3321

DIJAKA(INJO)

nižjih razredov sprejme učiteljska družina na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 3154

Sobo odda

GOSPODE sprejemem na stanovanje. Aleksandrova cesta 17, dvorističe, I. nadstropje. 3332

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril novi in najmodernejše urejeni

brivski in damski salon

na Kralja Petra trgu št. 4

nasproti Mariborskega dvora. Izvrševal bom vsa v to stroko spadajoča dela z najmodernejšimi aparati, kakor trajne kodre, vodno ondulacijo, barvanje las itd.

Priporoča se **Franc Arnežšek**

Knjigarna in papirnica Tiskovne zadrage v Mariboru Aleksandrova cesta 13

priporoča za šolsko sezijo vse šolske knjige in potrebščine za vse vrste šol po zelo nizkih cenah. Javni in privatni uslužbenci se lahko poslužujejo ugodnosti plačavanja v obrokih.